

Masumiyet Algısına Karşı Farkındalık/Bağımsızlık Manifestosu^()*

Muharrem BALCI

Hoş geldiniz.

Bu akşam size *Bağımsızlık Manifestosu*'nu anlatacağım. Tabii eski Yeşilay'ı anlatmayacağım ama bu *Bağımsızlık Manifestosu*'nun Yeşilay'la ilgisi olduğunu hepimiz biliyorsunuz. Yeşilay'a bir manifesto yazdık: *Bağımsızlık Manifestosu*. Fakat bu anlatacağım şey kurumsal anlamda değil, daha çok bireysel ve toplumsal anlamda bir açıklama olacak.

İnsanların algısında çok önemli bir zafiyet var. Aslında bu zafiyet, iyilikler için kullanıldığında müthiş bir sinerjidir. Fakat zararlı alışkanlıklar veya kötülükler ya da ifsat edici işler için kullanıldığında çok yıkıcıdır. Bunun adı *masumiyet algısı*dır.

Masumiyet Algısı

Masumiyet (veya berat-ı zimmet asıldır), evrensel, aynı zamanda İslami bir kural. Asıl olan suçsuzluktur. Buna suçsuzluk karinesi de diyorsunuz hukukta. Bir kötülüğü, bir ifsat ediciliği, birey veya insanlara zarar verici herhangi bir madde veya olguyu, zararını, kötülüğünü, ifsat ediciliğini bile bile bir masumiyet içerisinde sunmak veya onu bir masumiyet kalıbına sokmak ya da onun her türlü tehlikeye azade olmadığını bildiği halde “bu önemli değil, bundan fazla bir şey çıkmaz” gibi bir hâle sokmak masumiyet algısıdır ve insanlara en büyük kötülük de masumiyet algısıyla beraber gelir.

Bağımlılık Beyin Hastalığıdır

Konumuz bağımsızlık. Bağımsızlığı tarif etmeye gerek yok ama bağımlılığı tarif etmeye ihtiyacı var. Çünkü insanlar kendilerinin bağımlı olduğunu bir türlü kabul etmiyorlar. Konumuz sadece sigara, alkol veya madde bağımlılığı değil. Bizim için olmazsa olmaz olan her şey veya onsuz yaşamadığımız (bu bir madde olabilir, bu bir kişi olabilir, bu bir makam da olabilir, bir olgu da olabilir) her şey olabilir... Bizim için olmazsa olmaz veya “biz onsuz yaşayamıyoruz” dediğimiz her şey bizim için bir bağımlılıktır. Bu hâliyle baktığımızda tıp, bağımlılığı bir beyin hastalığı olarak tarif ediyor. Yani her bağımlılık bir beyin hastalığıdır. Aşk da böyledir. Madde bağımlılığı da böyledir. Bir makama olan aşırı sevgi ve bağlılıkta böyledir. Gelecekteki hesaplara olan bağlılıkta böyledir. Maddi bir şeye bağlılıkta böyledir. İnsan kendini ona o kadar şartlar ki, artık onsuz olamayacağını, o hedeften sapamayacağını, onun söylediğinden çıkmayacağını düşünür ve kendini bağımlı tutar. Bu hâliyle baktığınızda bağımlılık bir nevi köleliğe dönüşüyor.

Diyelim ki, akşam karnınız çok acıktı, evde de ekmek yok. Ne yapıyorsunuz? Gidip ekmek mi alıyorsunuz? Genelde almıyorsunuz. “Bir bardak su içeyim, sabaha kadar idare ederim” diyorsunuz. Ben, karnı acıkıp da gece yarısı dışarıya ekmek almaya çıkan adam pek fazla duymadım. Belki çocukları için çıkabilir. Fakat bir sigara bağımlısı, alkol bağımlısı veya madde bağımlısı böyle değil. Ne yapıyor? Gecenin bir yarısında bırakın kendisi gitmeyi, çocuğunu gönderip sigara veya alkol aldırabiliyor. Bu nedir? Normal zamanda ço-

(*) Bilim Sanat Vakfı'nda 15.05.2012 de Genç Hukukçular Hukuk Okumaları Dersinde sunulmuştur.

cuğunu hiçbir yere göndermez, gözünden sakınır. Sorduğunda da canından çok sever çocuğunu. Canı bir yana, çocuğu bir yana. Peki, gecenin bir yarısında birçok olası tehlikeye rağmen niçin gönderiyor çocuğunu? Çünkü bağımlı!.. Bu bir beyin hastalığı. Bunu bir aşk olarak da değerlendirebilirsiniz.

Makam da böyledir... Normal şartlarda, — onu öyle tanıyorsunuz— karıncaezmez, o kadar masum, o kadar müşfik, o kadar saygıdeğer, o kadar sevecen bir adam. Fakat birileri ona bir mevki, makam vadediyor veya oraya ulaşabileceğini düşünüyor. Gösterdiği tavırlara bakınca görüyorsunuz ki, o sizin sevecen, o sizin müşfik, o sizin infak edici özellikleriyle tanıdığınız adam olmaktan çıkmış. Niye? Çünkü artık bir yere kilitlenmiş, bağımlı hâle gelmiş. Onsuz yapamıyor. Orayı hedefliyor.

İlk Günkü Haz

Bağımlılığın en önemli özelliklerinden bir tanesi de ilk günkü hazdır. Mesela aşk böyledir. Birisi ile göz göze gelirsiniz ve hep o hazı tatmak istersiniz ve o vuslata kadar veya belki ömür boyu devam eder. Madde bağımlılığı da böyledir. Herhangi bir maddeye bağlanan veya kullanan bir insanda vücut her seferinde biraz daha fazlasını ister. Çünkü ilk aldığı hazzı ulaşması için arttırması gerekiyor. Bir müddet sonra da bağımlı hâle geliyor ve artık beyin hastalığı oluyor.

Peki, bağımlılığın böyle bir şey olmadığını bilen var mı? Benim şu anlattıklarım herhalde sizin için ilk anlatım değil. Yani bunlar herkesin bildiği şeyler. Yeni bir vecize yok. Yeni bir buluş, icat yok. Amerika'yı keşfetmiyoruz. Peki, bunlar bilindiği hâlde niye insanlar hâlâ kendilerine zarar veriyorlar? Bunları herkes biliyor. Anlatıyorsun, "arkadaş bak böyle böyle" diyorsun, "bir nargilemiz var, akşamdan akşama çekiyoruz, bari buna karışma" diyor. O zaten seni gideceğin en kötü yere götürmek için yetiyor. Daha başka kötülüğe gerek yok. Başka bir kötü maddeye, bir alışkanlığa ihtiyacın yok zaten. O seni götürüyor götürüleceği yere. Veya "sigarama dokunma" diyor. Veya çok anlamsız bir sevgi içerisinde, aşk içerisinde o alana kimseyi sokmuyor. Bu, tam anlamıyla bir bağımlılıktır.

Her Bağımlılık Özgürlüğümüzü Çalar

Özgürlük Nedir?

Peki, bağımlılığın olduğu yerde insan neleri kaybediyor? Daha önce burada anlatmıştım. Dünya Sağlık Örgütü'nün Avrupa Ofisi alkolün zararlı kullanımına karşı (çünkü oralarda alkol haram olmadığı için doğrudan alkolle bir mücadele yok, onun aşırı, zararlı kullanımına karşı bir mücadele var 2000'den bu tarafa) Polonya'da yürütülen kampanyanın sloganı şu: "Alkol özgürlüğümüzü çalar." Burada alkol bir sembol. Yani "her bağımlılık özgürlüğümüzü çalar". Yani bizi sınırlar.

Özgürlük nedir? Özgürlük, insanın bütün bir dünya nimetlerinden herhangi birini veya hepsini işaretleyebilmesine deniyor. Peki, bir insan kendisini bunlardan sadece birini işaretlemeyi özgürlük sayarsa, bir maddeyi kullandığında, birini sevdiğinde, bir makama kilitlendiğinde, bir hedefe, sadece bu hedefe kilitlendiğinde, tek seçeneği oylama özgürlüğüne kavuşmuş olmuyor mu? Bunun siyasetteki veya hukuktaki karşılığı nedir? *Plebisit*. Plebisit, tek seçeneği oylama özgürlüğüdür.

Peki, insanların, siyasi veya anayasa anlamında değil de günlük yaşamlarında tek seçeneği oylama özgürlüğüne ne diyeceğiz? *Bağımlılık* diyeceğiz. Yani birileri bize diyor ki: "Bırak bu dünyanın nimetlerini." Şu an dışarıya baktığımızda gökte, yerde, suda, tabiatta, ağaçta... Her yerde sayısız imkânlar ve nimetler var. Fakat diyor ki birisi bize: "Bırak onların hepsini, şu hâpi aldığında bütün dünya toz pembe olacak, hayaller göreceksin. Dertlerini unutacaksın. Tamam, nimetleri var dünyanın ama bu nimetler zaten herkese paylaştırılmış. Sen herkesten daha mutlu yaşayacaksın." Ondan sonra da bünye, alıştırdığı zaman dilimlerinde, bunları hep isteyecek. Hep istediği için de başka bir şey yapmaya vaktiniz ve imkânınız olmayacak. İşte buna bağımlılık diyoruz.

Peki, kendisine dayatılan plebisiti, 1982 Anayasası'nı kabul etmeyip karşı çıkan Müslüman zihin, Müslüman aydınlarımız, kendilerine tek seçenek olarak sunulan ve bağımlı hâle getirildiği sigara veya nargileyi nasıl değerlendiriyorlar? Bu plebisit değil midir? Bir yönüyle plebisit değil mi bu? Nasıl değerlendirilir?

diriyorlar? Kendilerini özgür hissedebiliyorlar mı sahiden? “Ben bağımlı değilim, istediğim zaman bırakırım” diyor. Bırak! Bende bırakıyordum. Günde yüz defa bırakmıştım. “Sigara bırakmak kolay mı değil mi?” diye sorduklarında “çok kolay, ben yüz kere bıraktım”. Fakat yüz bir defa başlamışım. Normalde, insanlar bağımlı olduklarını kabul etmiyorlar.

Müslüman Hukukçu Bilinci

Yaşam Hakkının Kutsallığı - Sabitelerimiz

Tabii bu dersin veya bu anlatımın konusu sigara bağımlılığını veya alkol bağımlılığını anlatmak değil. Şu an konuştuğum insanların hiçbiri zaten sigara içmiyor veya herhangi bir maddeye bağımlı değil. *Genç Hukukçular Hukuk Okumaları Grubu'nun* gayesini hepinize anlatarak derse kabul yapıyoruz. “Müslüman Hukukçu bilinci” diyoruz. Bu anlattığımız şeyler Müslüman Hukukçu bilinci içerisinde değerlendirilecek.

Biz muhataplarımızı, kendimizi, çocuklarımızı ve çevremizdekileri bu bağımsızlık düşüncesi ile donatmadıktan sonra, bizim için Yaşam Hakkı kutsal ise, bu hakkımıza bizim etrafımızdaki insanlar da ulaşmadıktan sonra, yani hemen en yakınımızdaki insanlardan başlayarak, bütün çevremizdeki insanlar yaşam haklarını kullanabilir hâle gelmedikten sonra bizim yaşam hakkımızı kullanabilmemizin imkânı yoktur. Peki, biz başkalarının yaşam hakkını kullanmalarını sağlayabiliyor muyuz?

Hatırlayın, bireysel ve toplumsal sorumluluklarımız hakkında burada çok sunum yapıldı. Biz insanız, insani değerlerimiz var ve bu insani değerlerimizin çok büyük bir kısmı İslami değerlerimizden, yani sabitelerimizden geliyor. O sabiteler bize bir birey olarak bazı görevler yüklüyor. Ama bizim bir de toplumsallık yanımız var. İnsanın toplumsallık yanını ortadan kaldırdığınızda ne kalıyor geriye? Hiçbir şey. İnsan kalmıyor. Eğer kalabilseydi seküler zihin *Robinson Crusoe'nun* yanına bir Cuma koymazdı. Tek başına bir adada yaşatamadı onu. Yanına bir Cuma koydu. Hâlbuki Cuma onun için neydi? Bir eşyaydı. Sahildeki çakıl taşlarından biriydi. Ama onsuz yaşaya-

mayacağını anladı. Birey olarak, tek başına tabiatla hiçbir varlık olmadığını anladı ve Cuma'ya kerhen değer verdi. Fakat Cuma'ya değer verdikçe kendi değerini görmeye başladı. Aslında kendisi değerlendirildi.

Seküler zihnin yakaladığı bu olguyu Müslüman zihin ne zaman yakalayacak? Ne zaman Türkiye'deki Müslümanlar veya İslam Ümmeti içerisindeki aydınlar başkalarının yaşam hakkını düşünerek kendi yaşam haklarına sahip çıkacaklar. Konumuz sadece Yeşilay değil. Konumuz bu. Buradaki birçoğumuz veya burada olmayan, olmama statüsünü kazanmış arkadaşlarımız hiç bu yönüyle bakıyorlar mı? Baktılar mı? Bakmadılar. Olaya hep sağlık yönüyle baktılar. Hem dünya istikbarından bahsedeceğiz, dünya emperyalizminden, uluslararası sermaye şirketlerinin insanların özgürlüklerini çaldıklarından, onların iradelerine çöküp, ifsat ettiğinden bahsedeceğiz, hem de onların bitini kanlandıracağız. Onlara parasal destek vereceğiz. Coca-Cola içmiyoruz, Amerikan şirketi diyeceğiz. Marlboro içeceğiz. Öyle mi? Veyahut onu da içmiyoruz, tamam Marlboro içmiyoruz ama yerli sigara içiyoruz. Yerli alkol kullanıyoruz veya insanları ifsat edici herhangi bir şeyi, parasal olarak veya moral olarak destekliyoruz.

İnsanlık Onuru

Bakın! *Karşı çıkmadığınız şey aslında desteklediğiniz bir şeydir.* Eğer mahallede yangın varsa ve siz bu yangını söndürmüyorsanız, o yangını körüklüyorsunuz demektir. Çünkü insan olma onuru, insan olma erdemi o yangını söndürmek için gayret gerektirir. Çünkü o yangın senin evini de yakacak. Peki, buna karşı duyarsız bir insanın o toplum içerisinde erdeminden veya onurundan bahsedilebilir mi? Bahsedilemez. Peki, bu ülkenin 11-13 yaşındaki kız çocukları internette çakmak gazı soluyarak ölüyor. Kimin çocukları bunlar? Ayşe Hanım'ın kızı, Mehmet Bey'in oğlu. Böyle mi? Kimin evine girmez peki bu? Veya AMATEM merkezlerinde Toplumsal Ruh Sağlığı Merkezlerinde 12-13 yaşında çocuklar bağımlılık tedavisi görüyor. Kimin çocukları bunlar? Sokaktaki çocuklar. Taciz edilen, tecavüz edilen, ırzına geçilen çocuklar. Mendil satıp para kazanmaya çalışan çocuklar. Orada burada, so-

kakta, köprü altında yatan sokak çocukları... Bunlar kimin çocukları?

İnfak-Ötekinin Hakkı İçin

İnsanlar niye infak ederler? Toplumsal bir yarayı iyileştirmek için infak edilir. İnfakın karşılığı bu değil mi? Bir toplumsal yara vardır, erdemli insanlar infak ederler. Peki, bu ne? Bu toplumsal bir yara değil mi? Komşunuzun alkolik olması bir toplumsal yara değil mi? Birilerinin çocuğunun uyuşturucu bağımlısı olması? Birakalım onu, içinde bulunduğumuz sistemin, toplumu ifsat ediyor olması bir toplumsal yara değil mi?

Peki, bu Müslümanlar bu sisteme karşı değiller miydi bir dönem? Nüfus kâğıtlarını yakmadılar mı? Bankayla iş yapmamak için çek defterlerini yırtmadılar mı? vs. vs. Ne oldu şimdi bu Müslümanlara? O günkü toplumsal yara onlardı, peki bugün toplumsal yaraları neler?

Mazlumder, Özgür-Der, İHH veya benzeri toplumsal kuruluşlarda görev yapan arkadaşlarımız, ötekinin hakkını ararken kendine zarar vermeyi nasıl aklına uygun bulabiliyor? Birileri birilerine zarar veriyor ve biz o zararı gidermeye çalışıyoruz, doğru mu? Mazlumder'de yapılan bu değil mi? İHH'da yapılan bu değil mi? Çocuklar savaşlarda yetim bırakılıyor, İHH o yetimlere sahip çıkıyor. Veyahut Özgür-Der bir mücadele yapıyor. Bildiğiniz isimleri söylüyorum. Hasta Hakları'nda arkadaşlarımız bir şeyler yapıyor. Sağlık Gıda'da, Yeşilay'da, şurada burada bir mücadele var. Bu hep İnsan Hakları mücadelesi. Hep ötekinin hakkı için değil mi? Peki bu insanlar kendi haklarının yenilmesine nasıl müsaade ediyor. Yani biz insanları sadece bir silahlı zulümden mi koruyoruz? İnsanları bağımlı olmaktan korumak gibi bir yükümlülüğümüz yok mu? İnsanları sömürden engellemek için bir yükümlülüğümüz yok mu, söyler misiniz?

Bu ülkede yılda 120 bin kişi sigaraya bağlı kanserden ölüyor. 70 bine yakın insan da alkolle bağlı hastalıklardan ölüyor. Bu gece saat 12'yi vurduğunda 328 kişi sigaraya bağlı hastalıklardan ölmüş olacak. Ortalama bu. Bu bizi ilgilendirmiyor mu? Ailesinde kanserden ölmeyen kimse var mı? Ya da kaç kişi var?

Yok mu sizin ailenizde kanserden ölen? Yoksa bile aileyi biraz genişlettiğinizde mutlaka var. Çünkü bu memlekette erkeklerin %49,5'i, kadınlarında %21,3'ü —ki ortalaması %33'lere geliyor— sigara bağımlısı. Erkeklerin üçte biri, kadınların da altıda biri sigaraya bağlı kanserden ölüyor.

Hangi Devlet?

Peki, bu toplumsal faciayı kim önleyecek? Devlet değil mi? Hangi devlet? Ciğeri sıkıp katran göstererek insanları sigaradan alıkoymaya çalışan devlet. Beklenti bu değil mi? Herkesin hoşuna gidiyor. “Ne güzel bak, Sağlık Bakanlığı acayip kamu spotları yapmış” diyorlar. Ne olmuş yapmışta? Senin sorumluluğunu elinden almış mı? Aynı devlet Millî Pi-yango ve benzeri on bir dalda şans oyunları oynatırken ve bu toplumun bütün çocuklarını ve gençlerini ifsat ederken, sen o devletin sadece ciğeri sıkıp katran çıkarmasıyla nasıl iktifa ediyorsun? Bu nasıl bir Müslüman bilinç?

Aynı devlet *Alkolsüz Bira* adı altında 5-6 yaşındaki çocuklara sunulmuş ve marketlerin raflarına konmuş bir içeceği gıda kodeksine alarak meşrubat statüsüne koyduğu zaman hiç aklımıza bir şey gelmiyor mu? Bizim yapacağımız bir şey yok mu sahidten burada? İçinde biliyoruz ki *binde 26* promil alkol var ama ismi alkolsüz bira. Ne düşünüyor şimdi bize? Oturup sövelim. Söv ne olacak? Adam malı aldı götürüyor. Sadece malı götürmüyor. Bizim geleceğimizi götürüyor. Biraya geçişin kapısı olarak alkolsüz birayı icat etmiş. Devlette bunu gıda kodeksine almış. Öyle bir şeyi almış ki gıda kodeksine, toplu taşıma sürücülerinin promil tavanı binde 20. Yani bir otobüs sürücüsü yolda giderken alkolmetreyi dayadıklarında binde 20'nin üzerinde alkollü görülürse ehliyetine el konuluyor. Kanun böyle. Peki, onun altı puan yukarısı, binde 26 promil alkollü alkolsüz(!) birayı içen çocuklar ne oluyor? Toplu taşıma sürücüsü sarhoş oluyor, çocuklarımız olmuyor, onlar daha dirençli öyle mi? Kim bunu yapan? Sağlık yönünden bağımlılıklara karşı mücadele(!) eden devlet.

Şans oyunlarını, vergisi verildiği için kumar statüsüne sokmayan kim? Devlet. Yani “vergilendirilmiş kazanç kutsaldır” diyerek şans

oyunlarını kumardan çıkarıp kendisi oynatan devlet. Müslümanların medet umduğu devlet.

Öğretmenler okullarda şans oyunlarının, kumarın zararlı olduğunu anlatacaklar, çünkü Anayasa emrediyor. Milli Eğitim Temel Kanunu emrediyor. Anlatıyor ve çocukta gülüyor. Okulun alnındaki yazıyı gösteriyor: “Milli Piyango İlköğretim Okulu”. İçkinin zararlarını anlatıyorsunuz öğretmen olarak. Çocuk okulun üzerindeki “Efes Pilsen İlköğretim Okulu” yazısını gösteriyor. Spora yönlendiriyorsunuz, “Efes Pilsen Spor Okulları” var. Türkiye’de bütün erkek çocukları futbola yatıp kalkıyor. *Spor Toto Süper Ligi* var.

Hukukçular-İnsanlığa Karşı Suçlar

Bütün bu paradoksu bize yaşatan kim? Devlet. Peki, hâlâ Müslümanlar bunun adını koymayacaklar mı, söyler misiniz? Bunun adını koymak kime düşüyor? En başta *hukukçulara* düşüyor. Size düşüyor. Peki, hukukçular bunun adını koyuyorlar mı? Hukukçular, hukuk üretiyorlar mı? Her zaman söylüyoruz, bizim işimiz şu: Biz hukuk teknisyeni olmayacağız, biz icramatik de olmayacağız, Hukuk üreticisi olacağız. Hukuk nerede ürüyor? Hukuk, alanda ürüyor. Bu alanda, mücadele alanında hukuk ürüyor. Masada oturarak hukuk üremiyor. Üreyen sadece kavramlardır. O kavramların da alana inmedikten sonra hiçbir şansı yoktur.

Ulusal ve uluslararası hukukta bir suç kategorisi var. *İnsanlığa Karşı Suçlar* kategorisi. Bunu bilmeyen var mı içerisinde? Her türlü taciz, tecavüz, işkence, insan ticareti, terör, soykırım ve yenilerde nefret suçları... Bunların hepsi İnsanlığa Karşı Suçlar kategorisine sokulmuş. II. Dünya Savaşı’ndan önce böyle bir suç kategorisi var mıydı? Hayır. Peki, nasıl olmuş bu? Bu suçların mağduru, mazlumu olan halkların —ki bunlar hep Üçüncü Dünya Ülkeleri— gayretleriyle Birleşmiş Milletler’de bu suç kategorisi isim olarak, mahiyet olarak kabul ettirilmiş. O büyük devletlere rağmen. Sonra bunun alt eylemleri, bu saydığımız suçlar olarak tespit edilmiş ve bu kategoriye sokulmuş ve denmiş ki: *İnsanlığa karşı suçlarda zamanaşımı yoktur*. Yani, suçun mahiyetinin vahametini göstermek için ve sonucunu da

bu vahamete bağlayarak bir kategorik suç ve bunun alt eylemleri oluşturulmuş. Peki, Türkiye’de hukukçular bunu bilmiyor mu? Bunu bilmeyen hukukçu var mı? Akademisyen veya pratisyen anlamda söylüyorum. Herkes biliyor.

Peki, ne yapıyor bu suçlar? Saydığımız 6-7 tür suç var. Bunların toplamından etkilenen insanları tahmin edelim. Soykırım, işkence, insan ticareti, terör, taciz ve tecavüz... Siz bir milyon deyin ben iki milyon insanın veya üç milyon insanın bundan etkilendiğini düşünelim dünyada. Sadece sigaraya bağlı hastalıklardan bir yılda 5 milyon kişi geçen yıl öldü. Bu sene 6 milyon bekleniyor. Alkolle bağlı hastalıklardan iki buçuk milyon kişi öldü, bu sene üç milyon bekleniyor. Peki, bu ne? Birileri, birilerini taciz ediyor, tecavüz ediyor, işkence yapıyor, soykırım yapıyor, zamanaşımına tabi olmayan en ağır suçu işlemiş oluyor. Fakat birileri, bütün dünya insanlığını tedricen öldürüyor ama bu eylemin karşılığını kimse söylemiyor. Niye söylemiyor? Bu soruyu şu anlatım sırasında mutlaka elde bir olarak bir kenarda tutun, bunun üzerine sonra geleceğiz.

Yapmıyoruz bunu. Bunu bir suç olarak bile görmüyoruz. Niye? Çünkü ya ben, ya kardeşim, ya komşum, ya abim ya da canciğer bir arkadaşım sigara kullanıyor. Bir *masumiyet* algısı oluşmuş ve bunun en büyük işbirlikçisi de Türkiye’de devlet olmuş. Sigarayı, alkolü —Tekel anlamında— üreterek, satarak, pazarlayarak, reklamını, özendirmesini yaparak Devlet oluşturmuş.

Bir madde dünyada 6 milyon insan öldürüyorsa veya benim ülkemde 120 bin kişiyi bir yılda öldürüyorsa bu eylemin karşılığını kavramsal olarak benim bulup söylemem lazım. Müslüman Hukukçu bilinci bunu gerektiriyor. Bunu söyleyelim: “Bu insanlığa karşı suç işlemektir” diyelim. Bütün bir insanlığı hedef alan, bu topraklardaki insanları da hedef alan ve öldüren sigaranın üzerine “katildir” diye yazan da devlet. O sigara paketlerinin üzerine “katil” yazan devlet. Fakat aynı devlet başka katilleri es geçiyor. Alkolü, kumarı es geçiyor. Bunlar da birer katil. Bunların hepsi insanlığa karşı işlenmiş suçlar. Bu kategoriye girmesi gerekir. Kim yapacak bunu?

Sosyal Sorumluluk-Allah Korkusu

Kumar sektöründeki şirketlerin yöneticilerinden bir tanesi, "Benim 3,7 milyar cirom var. Sosyal sorumluluk anlayışım olmasa ciromu 3-5 kat artırırım." diyor. Sosyal sorumluluk ne demek? Kim söyleyecek? Sosyal sorumluluk anlayışı ne demek? Yani siz "benim sosyal sorumluluk anlayışım var" dediğinizde ne kastediyorsunuz? Allah korkusu. "Benim sosyal sorumluluk anlayışım var, yani ben kendime bir engelleme yapmak istiyorum." Niye? Aklıma erdemlilik geliyor, aklıma sabitelerim geliyor, aklıma inancım geliyor. Onlar sosyal sorumluluk oluşturuyor. Bende soruyorum... Bu sosyal sorumluluk anlayışınız (Allah korkunuz) niye 3,7 milyardan başlıyor? 2,7'den başlamıyor? Niye 1 milyarken başlamadı Allah korkunuz da tavan yaptığınızda başladı. Kapisında +18 yazan şans oyunları bayilerinin önünde 12-13 yaşında çocuklar kumar oynadığı zaman niye aklınıza gelmiyor? Üstelik reklam yapıyorsunuz, teşvik ediyorsunuz, özendiriyorsunuz, televizyonlarda reklam ve çekiliş yapıyorsunuz, spora, eğitim-öğretime kumarı bulaştırıyorsunuz, bahis bulaştırıyorsunuz. Bir yere geliyor, akşam yattığınızda "Eyvah ben ne halt ettim, ben Allah'tan korkuyorum bunu 3,7'de bırakayım." diyorsunuz. Siz bıraktığınız için değil, o orada kalmış zaten.

Bir şey daha var. Biliyor musunuz, bu şirket yöneticilerinin çoğu beş vakit namaz kılıyor. Alayı sosyal sorumluluk anlayışı taşıyor. Kim olduğu önemli değil. Bir tanesi de *Yöneliş*'ten benim öğrencim çıktı işte. Bana telefon ediyor: "Abi, Millî Piyango okullarının isimlerini değiştirdik, haberin var mı?" diyor. "Sen nereden çıktın?" diyorum. "Ben Millî Piyango'nun yönetim kurulu üyesiyim." diyor. "Siz mi yaptınız onu?" dedim. "Biz yaptık." dedi. "Peki, bakan bu işi görüşmek için niye çağırdı sizi?" deyince "Onu bilmiyorum." dedi. "Peki, Bakan'a kim söyledi bunu? Dokuz ayrı şehirde 9 adet pilot davayı kim açtı? Bakan'ı buna kim zorladı? Bunları bilmiyorsan öğren." dedik. Bu da benim öğrencim işte. Bunu da bir yere yazın. Bunlar Müslüman zihin.

Düzene Uygun Kafalar

Bir yere geleceğim şimdi. Burada bir şeyi tespit etmemiz gerekiyor. Ne oluyor bu insanlara? Bu masumiyet algısı nereden geliyor? Biz burada bazı kitaplar tavsiye ediyoruz. Bunlar boş beleş işler değil. Ortaokul öğrencisinin okuması gereken kitabı üniversite öğrencilerine tavsiye ediyoruz. Hâlâ buralardayız. "*Düzene Uygun Kafalar Nasıl Oluşturulur?*" Ortaokul kitabı. Bunu bile çoğunuz okumadınız. Burada dağıttığım hâlde okumadınız. Neden? Çünkü düzene uygun kafalar olarak yetişiyorsunuz. Düzen, sizi kendisine uygun kafalar olarak yetiştiriyor. Hangi düzen bu? Ulusal ve uluslararası düzen. Hiçbir ulusal düzen, uluslararası düzenden bağımsız değildir.

Peki, ne yapıyor uluslararası düzen? Oturuyor ve karar alıyor, istişare ediyor. Yıl 1986; "Sigaraya başlama yaş ortalamasını 5'e nasıl düşürürüz?" Bu kararı aldıklarında Türkiye'de sigaraya başlama yaş ortalaması 16. Şimdi kaç? 10. Başarı oranı nedir? 15 yılda neredeyse %50. Kim bunun sorumlusu? Sadece o kararı alanlar mı, söyler misiniz? Bu milletin askerine bedava bir kilo sigara istihkakı çıkaran devlet değil mi? Evet, devlet. Alkol konusunda; sigaranın her tarafını buzluyorsunuz, görüntüsünü yok ediyorsunuz ama alkolü resmen parlatıyorsunuz. Yazılı basında reklamını serbest bırakıyorsunuz. Televizyonda reklam amaçlı görüntüsü yasak, dizilerde filmlerde şakır şakır serbest. Niye? Orada marka yazmıyor çünkü. Algıya bakar mısınız? Kardeşim, bu memleketin alkol piyasasında herkesin payı belli değil mi? Belli. Üzerinde marka yazmayan şişe Behzat Ç.'nin önünde duruyorsa, herkes ondan kendi payına düşeni alıyor. Doğru mu? Önemli olan burada alkolün parlatılmasıdır. İlla da biranın isminin "Efes Pilsen" olarak gösterilmesi gerekmiyor. Bir bira şişesi varsa, Türkiye'deki bira sektörü kendi payına düşeni alıyor. Bunu bilmeyecek kadar aptal mı bu insanlar? Hayır! Peki, niye buna göz yumuyor?

Aynı şekilde, bütün dünyada bir teknoloji bağımlılığı oluşturuluyor. Hepimiz teknolojiyi kullanıyoruz. Telefonu amacının dışında kullandığınızda bağımlı oluyorsunuz. Eve gelir gelmez, çorabınızı çıkarmadan parmağınızı

bilgisayarın düğmesine takıyorsanız geçmiş olsun. Öyle değil mi? Yani giyineceksiniz, duş alacaksınız, yemek yiyeceksiniz ve bir saat sonra bilgisayarın başına oturacaksınız. Fakat gelir gelmez parmağınız düğmeye gidiyorsa geçmiş olsun. Bunu çocuk yapınca bağımlı oluyor, büyük yapınca alışkanlık oluyor. Doğru mu? Kendimize uyarladığımız bu masumiyet algısının nedeni hep o soru işaretlerinde.

Bu Beden Benim?

Kimsenin Kendine Zarar Verme Özgürlüğü Yoktur

Bir diğer husus, insanlarda “Bu beden benim, bunu tepe tepe kullanırım. Yakarım, yıkarım, atarım, intihar ederim, keserim, içerim, hasta ederim, öldürürüm, yaralarım, onursuz hâle getiririm.” algısı var. Böyle bir özgürlük alanı var mı? Hangi hukuk sistemi insana kendine zarar verme özgürlüğü tanıyor? Dünyada böyle bir sistem var mı? Yok. O hâlde kendine zarar verenlerin hepsi içinde buldukları ve diğer bütün hukuk sistemlerine aykırı davranmış olmuyor mu? Oluyor. Bizim mesleğimiz açısından bakalım; peki bunlar nasıl hukukçu oluyor? Hem kendine zarar verecek, bütün dünya hukuk sistemlerine aykırı bir şekilde kendine zarar verecek, sonra da ben hukukçuyum diyecek. Bir suç işleyene ceza vermiyor mu hukuk sistemi? Peki, bu düşüncenin sonuçlarına kim ceza verecek? Bu düşünce de değil, eylem hâline gelmiş.

Hadi birisi şimdi intihara kalksın şurada, ne yaparız? Engel oluruz. Çekip alırız oradan gücümüz yettiğince. Devlet engel oluyor, biz de engel oluruz. Niye engel oluyoruz? Böyle bir görevimiz mi var? Aslen var tabii. Yaşam hakkı, kutsal. O yaşam hakkına saygı göstermek, daha da ötesi o yaşam hakkını kullanabilmesini sağlamaktır. İnsanlık onuru budur. Peki, insan, madde kullanarak vadeye yayılmış bir ölümü nasıl tercih edebilir veya işaretleyebilir? Var mı böyle bir özgürlüğü? Hayır. Peki, hukukçuların bunun karşısında söyleyecek bir lafı var mı? Veya niye yok? Niye hukukçular (içen içmeyen, kullanan kullanmayan fark etmez), bunun literatürünü, bunun retoriğini, bunun hukuksal temel yapılarını oluşturamazlar? İstemedikleri için mi? Hayır! İste-

yemedikleri için. İstememek başka şey, istememek başka şey. Yapmamak başka, yapma iradesini kullanamamak başka bir şey.

Yapmadıklarımızdan da Sorumluyuz

Mağdur ve Mazlumlar

O zaman Abdurrahman Dilipak'ın sözüne geliyoruz. Diyor ki: “Sadece yaptıklarımızdan değil, yapmadıklarımızdan da hesaba çekileceğiz.” Yaptıklarımızdan hesaba çekileceğimizi herkes biliyor ama yapmadıklarımızdan dolayı da hesaba çekileceğiz. Allah bir yandan “Bunu niye yaptın?” diye hesaba çekecek ama “Bunu niye yapmadın?” diye de hesaba çekecek. Peki, bu ülkenin Müslüman hukukçuları nerede, söyler misiniz?

Milyonlarca insan tedricen kendini öldürüyor. Bazıları da altın vuruşlarla, şunlarla, bunlarla çok yakın zamanda öldürüyor. Bağımlılık bugün dünyanın en büyük tehlikesi. Bakın nükleer savaş bugün bu kadar büyük bir tehlike değil. Orada karşılıklı bir caydırıcılık var. Kimin ki kiminkinden fazla belli değil. “Ben on tane atarım ama bir tane yiyince de benimde imanım gevrer.” diye düşünüyor herkes. Peki, bağımlılık tehlikesi böyle mi? Bunun güçlü bir tek tarafı var; o büyük şirketler, devletler. Karşısında kimler var? Bireyler var. Tek tek birey iradeleri var. Hangi bireyler? Masum, mazlum ve mağdur bireyler. Bakın hâlâ hukuk sistemi bu insanların mağdur ve mazlum olduğunun tespitini yapmadı. Devlet, bağımlıların mağdur ve mazlum olduğunun tespitini yapmadı. Peki devlet yapmadı, Müslümanlar yaptı mı? Tarikatlar, cemaatler, siyasi partiler bunun adını koydular mı?

İktidar partisinin hükümet programını — üçüncüsü de dâhil olmak üzere— inceliyorum, geriye doğru gidiyoruz. Bağımlılıkla ilgili kelime dahi geçmiyor. Peki, 30 milyar vergi topladığın bir sektörün sana 60 milyar zararı varken bunu nasıl hükümet programına koymuyorsun? 15 milyar ondan, 15 milyar bundan, hatta diğerlerinden de saydığımızda 70-80 milyar lira gelir alacağım diye vergi koyduğun bir maddenin sana geri dönüşü üç misli zarar olduğu hâlde, hükümet programına bununla mücadeleyi niye koymuyorsun? Aklına gelmiyor. Niye gelmiyor? Çünkü o zihin

de mağdur ve mazlum. Bakın yeni bir şey söylüyorum: *Onu yapmayan zihin de mağdur ve mazlum*. Bunu da bir köşeye yazın, lazım olacak biraz sonra.

Aynı şekilde, devlet ne kendi tebaasıyla alakalı —hukuki, siyasi veya sosyal— bir tedbir alıyor, ne de tedbir düşünen zeminlere katkı yapıyor. Nedir bu şimdi? Biz bas bas bağırıyoruz. Sadece biz değil toplumun bütün kesimleri mağduriyetini, mazlumluğunu dile getiriyor. Bir gün bu bürokrasi veya bu siyasetçi çıkıp da: “Hayır! Yanlış söylüyorsunuz.” demiyor. Peki, “Doğru söylüyorsunuz.” dediği veya sessiz kalarak doğruladığı bir konuyu niye gündemine almıyor? Ya da içimizden çıkan, beraber yurttta kaldığımız, okulda dirsek dirseğe verdiğimiz, evlerde beraber yatıp kalktığımız, kahvede beraber oturduğumuz arkadaşlarımız bürokrasiye veya siyasete gittiğinde, devleti kumarbaz yapan, çocuklarımızı kumarbaz veya ayyaş yapan ya da buna vesile olan konuma geldiklerinde biz onlara bir şey söylüyor muyuz? Söyledik mi? Hukukçu olarak bunlara karşı bir şey ürettik mi? Hayır. Fakat herkes Müslüman hukukçu olarak kasım kasım kasılıyor ve biz, hepimiz avukatlar olarak bu Müslüman camianın rantını yiyoruz. Bana gelen işlerin %70’i Müslüman camiadan, Müslüman avukat olduğum için geliyor. Hepinize de öyle geliyor. %30’u da dürüst insan, avukat olarak tanındığınız için geliyor. Çünkü bu toplumun büyük bir kesimi Müslüman ve insanlar seçerken kendisi gibi veya daha iyelerine yöneliyor, doğru olarak.

Peki, buna karşı biz ne yapıyoruz? İcramatlığın, teknisyenliğin ötesinde hukukçular bir şey yapıyorlar mı? Siyasetçiler bir şey yapıyorlar mı? Yapmıyorlar. Ben, bir mücadele yürütmeye kalktığım da bırakın destek olmayı köstek olmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Bütün bu insan hakları mücadele zeminleri böyle değil mi? Peki, o insanlar oralara gitmeden evvel bu zeminlerde değiller miydi? Evet. Peki dillendiriyorlar mı gittikleri yerlerde? Hayır! Ama devletin verdiği her görevi alıyorlar mı? Alıyorlar. Bana telefonda birisi diyor ki: “Ben bürokratım, devlet bana bu görevi verdi, bende böyle yapıyorum ne yapayım?”. “Devlet insanlara daha kötü görevler de verebiliyor. Daha aşağılık, daha adi görevler de verebiliyor bazen. Onları da yapacak mısınız? Şu yaptığın zaten yeteri kadar adi bir

iş” dediğimde “benim başka seçim şansım yok” diyor. Fakat bunu bırakın bürokrasi olarak, sadece ticari olarak yapan insanlar da var. Onların mazereti ne? Onları da bırakın, biz kendi alanımızda buna ilişkin kavramsal bir mücadele yürütüyor muyuz? Bırakın eylemselliği, kavramsal mücadele var mı Türkiye’de? Yok.

İnsanlık Onuru Farkındalıkla Başlar

İnsanlık onuru nerede, neyle başlıyor, söyleyen var mı? “Farkındalıkla” başlar. *İnsanlık onurunun kapısı farkındalıktır*. Farkında olmadan nasıl direneceksiniz? Nasıl güveneceksiniz? Nasıl mücadele edeceksiniz? Önce farkına varacaksınız, tehlikeyi göreceksiniz. Konu ne olursa olsun bir farkındalık gerekecektir. Farkındalık zaten sizi ayırıştırır. Önce o kötülükten ayrışsınız, sonra onun karşısına geçersiniz ve sonra onunla mücadele edersiniz. Sonra o alandaki insanları kazanmaya başlarsınız. Sonra da oraya gidişi engellersiniz, bir koruyucu hekimlik yaparsınız. “Felaketten Önce” dersiniz. Bunların hepsi farkındalıkla başlayan ve insanı onurlu kılan şeyler. Peki, Müslüman Hukukçuyu onurlu kılacak olan nedir, söyler misiniz? Bu kavramsal mücadeleyi yerine getirmeden, bunu eylemselliğe dönüştürmeden hangi Müslüman Hukukçu zihninden bahsediyoruz? Bahsedemiyoruz. Peki, niye bunları yapamıyoruz? Yine “Düzene Uygun Kafalar Nasıl Oluşturulur?” a geleceğiz.

Her siyasi sistem kullanabileceği insanları, yani tebaayı oluşturur. Bunun lamı cimi yok. Tebaayı oluşturur. Çünkü hayatini sürdürmek için kendi teorisine ve pratiğine uygun insanlar gerekir. Bunun için de bir eğitim sistemine ihtiyaç var. Aslında öğretim sistemi olması gereken sisteme de, “Millî Eğitim” diyor. *Eğitim adam yapmak demektir*, şekillendirmek demektir. Kabiliyetleri yöne/ltmek, yönlendirmek demektir. Öğretimse bilgilendirmek demektir. Sistem bilgilendirmiyor. Sistem eğitmiyor, adam yapıyor. Köşeli, yuvarlak, dikine, enine, boyuna, sekiz köşe, on köşe... Adam yapıyor yani. Fakat biz hâlâ bunun farkında değiliz. Hâlâ zihin kodlarımız devletin bizi eğittiği yönde gidiyor. İşte masumiyet algısının altında yatan neden bu. Onun için za-

rarlı olduğunu bildiğimiz hâlde karşısına geçmiyoruz. Çünkü masumiyet algısı var.

Masumiyet algısını kim pompalıyor? Sistem. Ama bu sistem, ama uluslararası sistem. Sonuçta, burada sistemli bir düşünce var. Peki, bireysel veya toplumsal zeminler olarak bizim sistemli düşüncemiz olmayacak mı? Buna karşı bir argüman geliştirmeyecek miyiz hâlâ? Hâlâ gelişmiyor işte. Geliştirenler de yalnız kalıyor, yalnız bırakılıyor. Böyle bir şey olabilir mi? Bakın, Allah resulü bir gün Mekke'de yüksek bir yere çıkıyor ve çağırıyor herkesi: "Ey Haşimoğulları, Ümeyyeoğulları, Abbasoğulları..." herkes gidiyor "Muhammed yeni bir şey söyleyecek" diyerek... Onlara soruyor: "Su dağın arkasında çok büyük bir güç var ve sizin üzerinize doğru geliyor desem inanır mısınız?" "Sen Muhammedü'l Emîn'sin, inanırız tabii ki" diyorlar. "Peki, o zaman size bir tehlikeyi haber veriyorum, şu yapıp ettiklerinizden dolayı Allah'ın azabı yakındır." Bunun üzerine müşrikler ne diyorlar?: "Kör olası, bunun için mi çağırдың bizi buraya?"

Bu zamanda insan hakları mücadeleleri aynı konumda değiller mi? Peygamber izleyicileri konumunda değiller mi, söyler misiniz? Kime sesleniyoruz biz? "Yaşam hakkı kutsal" diyoruz. "önce senin ki kutsal, benim ki değil" diyoruz. "Sen yaşam hakkına sahip olduğunda bende olacağım" diyoruz. Önceliği sana tanıyorum, "kör olası bunun için mi çağırдың beni" diyor. Bu Müslümanlar bunu söylüyor, başkası değil. Bu Müslümanlar bunu söylüyor. "Kör olası, bunun için mi çağırıyor bizi hakka, itizale" diyebilen zihniyete Müslüman zihin denebilir mi, söyler misiniz? Evet, buna çağırıyoruz. "Kendine zarar verme, üçüncü şahıslara zarar verme" diyoruz. Peki, karşılığında ne alıyoruz? Bütün insan hakları mücadeleleri bunu yapmıyorlar mı? Kaç kişi buna karşılık veriyor?

Özgürlüklerin Farkına Varmak

Bütün bunların karşılığı yine aynı sorudur. Özgürlüklerin farkına varmak. Özgürlüğün ne olduğunu bilmek. Özgürlüğün ne olduğunu bilmezseniz her zaman bağımlı olmaya mahkûmsunuz. Bir savaş olduğunu söylemiştim biraz önce. Evet, dünyada bir savaş var.

İnsanlığa karşı açılmış ve yürütülen bir savaş var. Fakat bu savaşın bir gayesi var ama ne yazık ki bu ülkenin çocukları bilgilendirilmiyor. Savaşın ne olduğu onlara anlatılmıyor. Savaş karşılıklı kılıç şakırdatmak veya bomba atmak değildir. 1838'de yazmış ya adam, Alman savaş stratejisti Clausewitz *Savaş Üzerine* kitabında söylüyor: "Savaşın nihai tek bir gayesi vardır, hasmının iradesini yok etmek." İşte iradesi yok olmuş insanlara biz mağdur ve mazlum diyoruz. Bütün bağımlılardan veya bağımlıların bağımlılığıyla alakalı bir farkındalık oluşturmayanlardan, sürü, köle sürüsü olmuş insanlardan, topluluk bilincine, sorumluluğuna sahip olmamış, buna kavuşmamış insanlardan bahsediyoruz. Niye? Böyle bir savaş var ama birilerinin farkındalık yaratması ve "Arkadaş bir dakika, bu bir savaş. Bize açılmış bir savaş var, üzerimize gelen var ve bir de uyarılar var" demeleri gerekmiyor mu? Bunun farkına varan insan, insanlık erdemine, insanlık onuruna kavuşmuş sayılmıyor mu?

Akletmez misiniz? Düşünmez misiniz?

Peki, ne zaman buraya geleceğiz biz? Ne zaman bizim irademize ipotek konulduğunun farkına varacağız? Bunun farkına varmayan zihne Müslüman zihin denir mi? Kur'an-ı Kerim'deki ayetlerin büyük bir kısmında "Akletmez misiniz?", "Düşünmez misiniz?" demiyor mu? Peki, Müslümanlar aklediyorlar mı? O duvar dibi nargile bağımlıları aklediyorlar mı? Cebindeki sigaranın üzerinde "öldürür" yazan adam, katili ile beraber gezerken aklediyor mu? Ya da şans oyunları oynayan Müslümanlar aklediyorlar mı? Ya da buna göz yuman, bunu hiç konuşmayan, dillendirmeyen Müslüman aklediyor mu, söyler misiniz? "Ülkede böyle bir yara var" diye feryat etmeyen Müslüman aklediyor olabilir mi, söyler misiniz? Akıl bu mu? Bunu mu gerektiriyor? Akıl susmayı mı gerektiriyor?

Peki, nerede bu Müslümanlar? Niye konuşmuyorlar? Niye bağırıyorlar? Bizim çocuklarımız bağımlı olmayacaklar mı? Kim garanti verdi, Allah "senin çocuğun bağımlı olmayacak. Senin çocuğun keş olmayacak. Senin çocuğun köprü altında ölmeyecek" diye teminat mı verdi? Böyle bir teminatı olan var

mı, söyler misiniz? Bu memleketin en büyük ve en önemli kanaat önderlerinden birinin kızı 17-18 yaşında uyuşturucu kullanılarak öldürülmedi mi? Peki, herkes çocuğuna sıra gelecek diye mi bekliyor? Bunu mu bekliyoruz? Ne zaman ötekinin çocuğuna sahip çıkacak bu Müslümanlar? Bunlar kimin çocukları? İlla da kapımıza yangın geldiği zaman mı ayılacağız? “Allah yapmadıklarımızdan bizi sorumlu tutacak” derken kastımız budur.

O zaman yapılacak bir şey var; bütün çocuklarımıza özgürlük ve bağımsızlığın ne olduğunu anlatmamız lazım. Özgürlük dünyanın en tatlı şeyidir. Dünyada hiç paylaşılmayan bir şeydir. Hiç kimse özgürlüğünü paylaşmaz. Hele de bir farkındalık yakalarsa özgürlüğünü kimseyle paylaşmaz. Bu farkındalığı yakalayamazsa, bir maddeyle, bir insanla, bir siyasi otoriteyle bu özgürlüğünü paylaşır. Özgürlüğünüzü paylaştığınızda tasmalı bir hayvandan farkınız kalmıyor. Tasmalı hayvan özgürlüğünü paylaşıyor. Çünkü onun aklı yok. Onda bilinç, irade yok.

Peki, insan olmanın ayrıcalığı? İki ayak üzerinde gezdirdiğimiz başı ne zaman kullanacağız, söyler misiniz? Ne zaman Müslüman cemaia bunu kullanacak? Diğerlerini kastetmiyorum. İddiası olan insanları kastediyorum. Bu memlekete, bu topluma nizam, intizam, düzen vermeye çalışan Müslümanları kastediyorum. Bırakalım ötekileri, iddiası olan insanlara sesleniyoruz. Bu tehlikeyi ne zaman göreceksiniz? Bugün hiçbir siyasi parti, hiçbir tarikat ve cemaat bağımlılıklarla ilgili değil biliyor musunuz? Hiçbiri değil. Herkes kendi cemaati içerisindeki insanlara verdiği eğitimle yetiniyor. Peki, ötekiler ne olacak? Hep birbirimizden adam mı çalacağız? Ötekiler, onlar kimin çocukları?

Amr-i bil ma'ruf, nehy-i anil münker

İman-Amel Bütünlüğü

Peki, İslam'ın “emr-i bilmaruf, nehy-i anil-münker” ilkesini —ki ben bunu imanın bir şartı olarak kabul ediyorum— nereye koyuyor bu Müslümanlar? İyiliği emretmeyen adama Müslüman denir mi, söyler misiniz? Ona teslim olmuş denir. Allah öyle söylüyor: “İman ettik demeyin, teslim olduk deyin.” diyor. Pe-

ki, Kur'an bu ayırımı yaparken bu Müslümanlar kendilerini nerede görüyorlar? İman etmiş kısımda mı yoksa teslim olmuş kısımda mı? Sorduğumda kasım kasım kasılarak iman etmiş kısımda olduklarını söylerler.

Amelle bütünleşmeyen iman nedir? İman mıdır o? İman-amel bütünlüğünden 14 yıldır bahsetmemizin nedeni budur arkadaşlar. Müslüman Hukukçu bilinci, iman-amel bütünlüğünü yakalamadan gerçekleşemez. Sizi sadece herhangi bir bağımlılıkla mücadele etmeye çağırmiyorum. Bu duyarlılığı yaşayıp bağımlılıklara karşı üretmeye çağırıyorum. Olay budur. Biz, bütün bir neslimize, gelecek kuşaklara özgürlüğün ne kadar kıymetli bir şey olduğunu, bağımsızlığın ne kadar güçlü bir şey olduğunu, bağımlılığın da ne kadar büyük bir felaket olduğunu anlatmazsak, geleceğimizin karanlık olduğunu ve *yaşayan sünnetin basamağı* olmayacağımızı görmemiz lazım. Öyle kasım kasım kasılarak “yaşayan sünnetin basamağıyız biz, bir yerden bir yere götürüyoruz” diyorlar. Nereye götürüyorsunuz? Ülkenin veya dünyanın içinde yaşadığı sorunu, sıkıntıyı görmeden neyi nereye götürüyorsunuz? Bu sadece bölgesel olarak bir ülkenin komşularındaki sorunları bilmekle olmuyor, yetmez. Bütün bir dünyanın sancısını içinde çekmekle olur ve buna karşı bir fikir ve eylem üretmekle olur, uyumakla değil. Konuşmakla, tartışmakla olur.

Fakat şimdi bakıyoruz, her ailede bağımlı insanlar var. Her ailede bunun mağdurları var. Her ailede teknoloji bağımlıları var ve bütün bir zamanlarını, günlerini bilgisayar, internet, şu bu başında geçiren insanlar var. Akşamları gidip iki, üç saat nargile çeken entelektüel Müslüman aydınlarımız var. Kendisine “yarım saat nargile çekmek beş paket sigara içmektir” dediğimiz zaman suratımıza bakıp sırtıyor. İsim vermeyeceğim ama bunları hep tanıyorsunuz siz. Bu ülkenin, hatta şu sosyal zeminlerin tepelerinde ki insanlar bunlar. Çok da güzel işler yapıyorlar ama. Bir yandan yapıyorlar, öbür taraftan bozuyorlar. *Yemin ediyorum Allah hidayet vermez*. Toplumu ifsat edici görüntü veren bir Müslümana Allah nuret vermeyecektir. Buna imanım kadar eminim. Bu ülkenin çocuklarına nargileyi gösteren adam Allah katında mesuldür. Sigarayı gösteren adam mesuldür. Alkol görüntülerine izin veren mesuldür. Çocuklarına kumar makine-

lerinin başında, şans oyunlarının başında kupon doldurtanlar Allah karşısında mesuldür. Beş vakit namaz kılmak ayrı bir şey. Toplumsal sorumluluk bizi Allah karşısında mesul hâle getiriyor. Bizi mutlaka bir farkındalıkla karşı karşıya getiriyor.

Kur'an'ı niye okuyoruz biz? Güya bütün Müslümanlar Kur'an okuyorlar ama toplumsal sorunlarla karşı karşıya kaldıklarında bunları es geçiyorlar. "Ben bu tarafıyla ilgileniyorum, öteki taraflara da başkası baksın." diyorlar. Hayır, böyle bir şey yok. Elbette ki herkes her alana yoğunlaşmayacak ama bunun ıstırabını, bunun sıkıntısını çekmeyen zihin nasıl Müslüman zihin olur, söyler misiniz? Bu mücadeleye katılmayan insanlar nasıl bir Müslüman zihne sahip olabilir. Sadece duymak yetmiyor, bir şeyler yapmak gerekiyor.

Bütün Senaryolarımız Mutlu Sonla Bitecek

Bakın, bu dünyanın, bu ümmetin bütün çocuklarının geleceği *mutluz sonla sonlanmaya* doğru gidiyor. Peki, hangi Müslüman entelektüel çıkıp da "bütün senaryolarımız mutlu sonla bitecek" diye bağıyor? Var mı? Böyle bir ümit var mı? Böyle bir heyecan var mı? Peki, bu insanlar bunu hak etmiyor mu, söyler misiniz? Niye bizim geleceğimiz mutlu sonla bitmiyor veya "bitecek" diye bağırıyoruz? Niye böyle bir enerjiyi, sinerjiyi hâlâ kendimizde bulamıyoruz? Çünkü bizim de irademize çökmüşler. Özgürlüğümüzü elimizden almışlar. Onu parsellemişler. İşte savaşın gayesi buydu ve bu savaşı adamlar peyderpey kazanıyorlar. Müslümanlar da seyrediyor ve onlara karşı kendi zihinlerini tutsak hâle getiriyorlar. Sonra da emperyalizme karşı mücadele ettiklerini söylüyorlar. Hangi emperyalizme... Emperyalizm senin beynini ur gibi sarmış zaten.

Aydın olmanın gerekleri nedir? İçinde yaşadığın toplumun sorunlarını görmek ve buna çare üretmektir. Ayrıca bunu eylemselliğe kavuşturaktır. Yapabildiğin kadar tabi, gücünün yettiği kadar ama gücünün nereye kadar yettiğini nasıl anlayacaksın? Meydanlarda sınınanarak anlayacaksın, başka yerde bunun mihenk taşı yok. Mihenk taşı meydandır, der-

nektir, vakıftır, mücadele zeminleridir. Ve üretmektir, yazmaktır, çizmektir. Bakın şu Müslüman avukatlara, hâkimlere, savcılara; kaç tanesinin defteri kitabı var, söyler misiniz? Kaç tanesinin makalesi var? Kaç tanesi hakkı söyleyip de itiraz ediyor, söyler misiniz? Kaç tane örnek tanıyor sunuz? Peki, bu kader mi? Birilerinin bunları uarması gerekmiyor mu?

Peki, uyarmanın karşılığı "kör olası, bizi bunun için mi çağırıyor?" dercesine sessiz kalmak mı? Kim söyleyecek bunları? Siz söyleyeceksiniz, siz yayacaksınız bunları. En yakınınızdan başlayarak yayacaksınız. Müddessir Sûresi böyle söylemiyor mu? Müddessir Sûresi sadece Mekke'deki müşrikler karşısındaki Müslümanlara mı emir? Böyle mi düşünüyoruz? Kim dillendirecek bunları? Siz yapacaksınız, en yakınınızdakinden başlayarak yapacaksınız. Çünkü bugünün en büyük tehlikesi bağımlı olmaktır. Daha büyük bir tehlike yok şu an. 500 bin uyuşturucu bağımlısı olan bir ülkeden bahsediyorum. Evet, Türkiye'de 500 bin uyuşturucu bağımlısı var ve bunlardan sadece 2.600'ü tedavi edilebiliyor bir yılda. Fakat bir yılda belki 50-100 bin civarında yeni bağımlılar üüyor, biliyor musunuz? Yani bağımlılık oranı neredeyse geometrik olarak artıyor.

Tek tek milletin sigaralarını söndürün veya nargilesini kafasında kırın falan demiyorum, böyle bir şey yok. Bir bilinç oluşturmaktan bahsediyorum. İnsan hakları mücadelesinin zeminini oluşturmaktan bahsediyorum. Ayrıca konuştuğumuz her şeyin bir meşruiyet zemininin olduğundan bahsediyorum.

Adalet Mücadele Etmektir

Adalet deyince kimse mangalda kül bırakmıyor. Adalet nedir? Burada çok kolay olsun diye amele tarifini bile verdik. *Bir şeyi kendine ait olan yere koymaktır.* Şu an bu ülkenin veya bu ümmetin insanlarına hatta insanlığın bütün çocuklarına ve gençlerine karşı bir savaş varsa burada adalet nedir? Ona karşı mücadele etmektir. Bir şeyi yerine koymak budur. Adalet burada mücadele etmektir. Adalet buna uygun bir zihin oluşturmak için kavram çalışması yapmak, bir hukuk çalışma-

sı, bir kanun çalışması yapmaktır vs. vs. Adalet işte budur. Yoksa “ben adilim”, “nasıl adilsin?”, “bana kötülük yapılıncaya ben karşı çıkarım”. Adalet bu değil, bu tamamen bireysel bir tepkidir. Adalet dediğimiz fitri bir olgu. Fitri olan dışı yayılındır, içe sokulan değil. Dış yayılana fitrilik denir. Görünendir fitri olan. “Herhangi bir şeyin doğasında, fitratında şu var.” dediğinizde o görünendir, bilinendir. Bilinmeyen şeyin bunun doğasında olduğunu söyleyemezsiniz. İşte adalet, o görüneni kabullenmek, ona uygun davranmak, onun gereğini yapmaktır.

Nerede Müslümanların adaleti, söyler misiniz? Kaç kişi sokak çocuklarına sahip çıkıyor, söyler misiniz? Kaç kişi yetimhanelere gidip o çocukların başını okşuyor, söyler misiniz? Kaç kişi bağımlı insanları bağımlı olmaktan kurtaran bir çalışma yapıyor, söyler misiniz? Kaç kişi kapalı alanlarda içki, sigara içildiğinde müdahale ediyor, sesini yükseltiyor, söyler misiniz? Kaç kişiyi ilgilendiriyor bu?

Öyle bir hastalık olarak ilerliyor ki, bu kanser, bu ur hepimizi sarıyor. Saracakta. Zamanında hepimizin de, bu anlamda özgürlüklerinin farkında olmadığı için kapıldığı bir hastalıktır bu. Biz bu yollardan geçtik. Fakat buna, en azından bireysel olarak dur demek, bunu toplumsallığa dönüştürmek gibi bir görevimiz var mı, yok mu? Soru bu. Fakat bu görevi bize yaptırmayan şey bizim özgürlük anlayışımızı ketmeden, onu engelleyen propogandif unsurlardır. Uluslararası şirketlerin oluşturduğu masumiyet algılarıdır. Biz hâlâ çevremizdeki sigara içen arkadaşlara masumiyet algısı ile yaklaşıyoruz. Onları kendimizden farklı görmüyoruz. Onları bir hasta olarak kabul etmiyoruz. Hâlbuki adam sigarayı, alkolü vs. bırakmak için hastaneye gittiğinde protokol defterine kaydı yapılıyor. O defterde “Hasta” yazıyor. Oraya kim giderse gitsin orada karşısına “hasta” yazıyor. Arkadaşımızın hasta olduğunun farkına varmıyoruz veya biliyoruz ses çıkarmıyoruz. “O hastalıkla ölsün” diyoruz.

Maraş'ta anlattılar: Zihinsel özürlü bir vandaşa “Ahmet, ölsün mü?” diyorlar. “Ölmesin.” diyor. Mehmet'i soruyorlar: “Ölsün, ölsün.” diyor. “Niye?” diyorlar. “O sigara içiyor.” diyor. Yani “zaten ölecek” demek istiyor. Özürlü bir adam bunun farkında ama biz

yakınıımızdaki arkadaşların hasta olduklarını, bağımlı olduklarını ve ölüme terk edildiklerini ve bizim onları ölüme terk ettiğimizin farkında değiliz. Hâlâ onlara masumiyet algısında bulunuyoruz. Arkadaşlarımız nargile içiyor, onlara masumiyet algısı besliyoruz. “Ne yapsın, ara sıra takılıyor, vazgeçemiyor, vazgeçemiyoruz...” Böyle bir şey yok.

Peki, doğrudan kendine zarar veren, sağını solunu kesmeye kalkan birine müdahale etmiyor musunuz? İntihar edene müdahale etmiyor musunuz? Ötenaziye müdahale etmiyor musunuz? Ötenaziye müsaade etmeyeceksiniz, intihara müsaade etmeyeceksiniz ama bağımlı olarak ölmesine müsaade edeceksiniz. Bunlar aynı şey ama hâlâ biz arkadaşlarımız arasında bu ayırımı yapamıyoruz. En azından onlara uyarıcı bir şey anlatmıyoruz. Arkadaşlarımıza değilse bile bütün bir topluma dönük bir mücadele vermiyoruz.

Bu neye benziyor? 28 Şubat sürecinde gerçekten toplumda kadınıyla, erkeğiyle, kızıyla, çocuğuyla... Dünya kadar mağdur olan insan vardı. O dönemin bir grup Müslüman aydını, hukukçusu müdahale etmediler mi? Niye ettiler? Bu bir farkındalıktı, bu insanlık onuru gereği idi. Peki şimdi? Şimdi o insanlar aynı veya benzer şeyleri yapıyorlar mı? Kaç yapıyor? İnsanlık onuru dönemsel midir? Belli dönemlere has mıdır? 20 ile 30 yaş arasında veya 25-35 arasında gibi bir şey var mı? İnsanlık onuru musallaya kadar devam etmiyor mu? Müslümanlar bunu bilmiyorlar mı?

Bir katkı: “Sigara paketinin üzerinde ‘Sigara Öldürür’ yazıyor. Hatta resimler de koydular. Buna rağmen bir toplumsal bilinç oluşmuyorsa, adam o paketi alıp içiyorsa, bu toplumsal bilinç nasıl oluşturulacak? Buna rağmen farkındalığı nasıl oluşturabiliriz ki?”

Onu anlatmaya çalışıyorum işte. Onların mağdur ve mazlum olduğunu söylüyoruz. Çünkü iradeleri ipotek altına alınmış. Bunun sonucunu düşünmüyor. Bile bile kendisine zarar veriyor. “Bu beden benim, tepe tepe kullanırım.” diye düşünüyor. Hayır, kullanamaz ama birileri çıkıp da “Sen bu bedeni tepe tepe kullanamazsın.” itirazını ortaya koymuyor. Yani, akli metotlarla, akli yöntemlerle, bilimsel yöntemlerle “Sen bu bedeni tepe tepe kullanamazsın arkadaş!” demiyor.

Sadece Sağlık Temelli Anlatım Yetmez

Bir katkı: “Birçok bilimsel argüman ortaya konuldu. Buna rağmen olmuyor...”

Kim koydu? Bu yeterli değil ki. Bunu anlatıyoruz işte. Sadece sağlık temelli bir anlatım burada yetmiyor. Hukukçuların da burada bir şey yapması gerekiyor, onu anlatmaya çalışıyorum. Yoksa Sağlık Bakanlığı güya üzerine düşeni yapıyor. Fakat bunun bir de hukuk tarafı var. Bunun bir siyasi sistem tarafı var. Sen, uluslararası sistemi besleyerek kendi siyasi sistemini küçültüp zayıflatıyorsun bir kere. Veya uluslararası sistemi zenginleştirerek kendi ülkeni fakirleştiriyorsun. Mesela; sigaraya verilen her 1 lira milyarlarca dolar zarar olarak bize geri dönüyor. Niye? Çünkü o 1 liralara besleniyor, biti öyle kanlanıyor. Herkes 1 lira veriyor ve adam devasa bir canavara dönüşüyor. Şimdi, o 1 lirayı veren herkes bundan sorumlu mu, değil mi? Sorumlu. Bu bilinci anlatmamız gerekiyor. Kastettiğim bu.

Adam kaçak sigaraya ucuz diye parayı veriyor. Eee kaçak sigaradan derin devlet elemanlarıyla, bilmem nesiyle %10 pay alıyor, PKK’da %10 pay alıyor. Peki, bütün bunlara karşı mücadele ettiğini söyleyenler o verilen her bir liranın askere giden kardeşine kurşun olarak döndüğünü bilmiyor mu, görmüyor mu? Kim söyleyecek bunu? Evet, kurşun olarak geliyor. Birilerinin bunu anlaması lazım. Birilerinin bunu bağırması lazım ama bunu bir hukuksal temele oturarak, bunun adına “insanlığa karşı suç” diyerek bu kategoriyi çalıştırmamız lazım. Böyle bir bilinç oluşturmamız lazım. Bu eylemlerin hepsini insanlığa karşı suçlar kategorisine sokmamız lazım. Bunu Birleşmiş Milletlere taşımamız lazım. Belki o zaman o bilinç bu mücadeleyi anlamlı kılar. Sadece sağlık yönünden değil.

İnsanlar düşünmüyor. Tamam, düşünmeyebilir ama birilerinin insanlık onurunu göstermesi lazım. Bir farkındalık ortaya koyması lazım. Bu, bizim açımızdan hukukçulara düşüyor. Yoksa adam cebinde katilini gezdiriyor veya gezdirmiyor, o işin başka bir tarafı.

Trajikomik Örnekler

Ormancıların fidan dikme merasimine gittik. “Abi onur konuğumuz olur musunuz? Biz bir fidan dikme kampanyası yaptık.” dediler. Bizde gittik. 500 fidan dikeceğiz. 200 orman mühendisi aileleriyle, çocuklarıyla gelmiş ve piknik havasında geçiyor. Baktım, bazıları sigara içiyor. Bunların hepsi orman mühendisi. Sonra, açılış saati geldi ve bana “Bir açılış konuşması yapar mısınız?” dediler. Yani topu ayağıma verdiler. “Arkadaşlar, bu diktiğiniz fidanlar kaç yaşında?” dedim. “3-3,5 yaşında.” dediler. “Boyları kaç santim?” 35 santim. Yani 35 santime 3,5 yılda geliyor. “Peki, bunlardan kâğıt olur mu?” dedim. “Olmaz, kâğıt olması için daha fazla yaş gerekir.” dediler. “Peki, bazı arkadaşlar buraya gelene kadar kaç ağaç yaktılar? Bugün, dün, evvelsi gün veya sigaraya başladıktan bu yana kaç ağaç yakarak geldiniz?” dediğimde hepsinin kafası yere düştü. Bu mu orman mühendisliği, orman bilinci. Siz bunun daha çok içindesiniz, daha duyarlı olmanız gerekiyor. Bu mu şimdi? Binlerce ağacı yakarak geliyorsunuz ve onun kefareti olarak burada 35 santimlik bir hayır işliyorsunuz. 35 santimlik fidan dikiyorsunuz. Bu bilinç kaymasının nedeni bu insanların bağımsız düşüncelerinin ellerinden alınmasıdır. Onların özgürlüklerini çalmışlar, düşünemez hâle getirmişler. Adam bunu anlamıyor.

Standıma 25-30 yaşlarında bir adam geliyor. Elinde iki çocuk var. Sohbet ediyoruz. “Çok seviyorsun çocuklarını değil mi?” diyorum. “Canımdan çok severim.” diyor. “Essah mı?” diyorum. “Ne demek ya, insan çocuklarını canından çok sevmez mi?” diyor. “Tabi ki, bende benimkileri öyle seviyorum. Peki, bu çocuklara süt de alıyorsun herhalde?” diyorum. “Almaz mıyım.” diyor. “Kaç kilo süt alıyorsun?” diyorum, “Haftada 4-6 kilo alıyorum.” diyor. “Yani 10-12 lira süt parası veriyorsun haftada?” diyorum, “Tabi, tabi!” diyor. “Peki, sigaraya haftada kaç para veriyorsun?” deyince jetonu düşüyor. “Asgari 35 lira veriyorsun. Çocuklarını canından çok seviyorsun değil mi?” dediğimde ses çıkmıyor. Bu adam çocuklarını canından çok seviyor. Onlara 6 kilo süt alıyor, kendisine 5 paket sigara alıyor. Süte verdiği paranın 3-4 mislini sigaraya veriyor. Evet, çocuklarına süt alıyor ama o sütün yanına bir muz koyamıyor. Aldığı para asgari

ücretin üç beş kuruş fazlası. Görüyor musunuz bilinci? Bu ne şimdi? İnsanlar nasıl farkına varacaklar, söyler misiniz? Bu aymazlığın nasıl farkına varılacak? Spor Toto müdürünün söylediği sözle, bu adamın söylediği söz arasında fark var mı?

Evinde kedi köpek besleyenler var. Alışveriş merkezlerine gidiyorlar ve kedi, köpek maması alıyorlar. Bazılarının üzerinde “şu hayvana verildiğinde nezle yapar” yazıyor. O adamda köpeği nezle olmasın diye almıyor o mamayı ama cebindekinde “öldürür” yazıyor ve onu alıyor. Bu nasıl bir bilinç kayması? Köpeğim nezle olmasın ama ben gebereyim. Böyle bir mantık var mı ya? İnsan kendine böyle bir zarar verebilir mi? Niye bunları düşünmüyor insanlar?

Geçenlerde —Beylikdüzü’nde idi galiba— bir camide konuşma yapıyorum. Önde oturan cemaatten bir tanesi kâğıda bir şeyler yazmış, önüme koydu. Tam da bitmek üzere, ezanda okunuyor. Bu verdiğim örneği o yazmış kâğıda. “Ben, köpeğime mama alırken üzerinde ‘nezle yapar’ yazısı olan mamayı almadım, düşündüm: ‘Bu köpeğimi nezle yapıyor, öbürü beni öldürüyor. Köpeğimi koruyorum ama kendimi korumuyorum.’ Köpeğin canı kadar kendi canımın değeri yok. O gün sigarayı bıraktım hocam.” diye yazmış kâğıda. Bende bunu cemaate anlattım. Bu bilinç kayması nedir? Bu insanlar Müslüman, cemaatin de en ön safında oturuyorlar. Niye farkına varmıyor? Biz özgürlüklerimizin farkına varmıyoruz.

Bu yüzden ben lise ve üniversitelerde gençlere sigaranın, şunun bunun zararını anlatmıyorum. Beyinlerinin, iradelerinin bağımsızlığını, bağımsız olması gerektiğini anlatıyorum ve öğretmenlere “Lütfen bu çocuklara soru sormayı öğretin. Bunları eğitmeyin, bunları öğretin, bilgi verin, donanımlı yapın. O zaten kabiliyetini geliştirmek istediği zaman siz yardım edeceksiniz ama önce bunları öğretin. Soru sormayı öğrensin. Köpeği nezle yapan bir mamayı almayan adamın kendini öldüren bir maddeyi kullanmaması gerektiğinin bir mantık kuralı olduğunu öğretin.” diyorum.

Aforizmalar

Fakat kim öğretecek? Öğretmen de sigara veya içki içiyor. Ona anlatmak zor ama bu toplumun aydınları var. Düşünmesi gereken aydınları var. Yazması gereken aydınları var. Bizler varız yani. Bir şey söyleyeyim. Bir Müslüman, gerçekten yürekte “Ah!” ettiği zaman yemin ediyorum Allah kıyametini koparır. Sırf o “Ah!” hürmetine bütün mazlumların kurtuluşuna vesile olursunuz ama bunu yürekte, canı gönülden yaparsanız olur. Dil ucuyla olmaz. Sadece vaaz vererek olmaz. Bunun mücadelesini yaparak olur. Gençlere soru sordurarak olur.

Kırşehir’de Polis Meslek Yüksekokulunda bir konferans verdim, geldim. 10-15 gün sonra aradılar ve “Bir daha gelir misiniz?” dediler. “Hayrola?” dedim. “Bizden sigarayı bırakan epeyce arkadaş oldu.” dediler. 500 öğrenci var. 240’ı sigara içiyor. Okul müdürü sigara bırakma kampanyası başlatmıştı. Bizi de takviye olsun diye çağırdı, konferans verdik. 24 kişi sigarayı bırakmış. Yani %10. Gittim. Bırakan çocuklara takdir anlamında sertifika hazırladık. Sordum çocuklara: “Niye bıraktınız sigarayı?” dedim. Önce anlamadılar veya cevap vermek istemediler ya da veremediler. “Sağlığınızda bir tehlike mi gördünüz veya bizim sağlık söylemlerimizden mi etkilendiniz?” dedim. Bir tanesi çıktı ve “Hayır. Sigaranın zararlı olduğunu bilmeyen yok, hepimiz biliyoruz. Zaten üzerinde ‘öldürür’ yazıyor, televizyonlarda, şurada burada da söylüyor. Fakat genç olduğumuz için bize hemen dokunacağını düşünmüyorduk.” dedi. “Fakat sizin bağımsızlık ve özgürlük anlamında söylediklerinizi düşündük ve 5 kişi sigarayı bıraktık. Sonra öteki arkadaşlara açıldık ve 24 kişi olduk. Yakın bir zamanda da elliye vururuz.” dediler. Geldim ben ve 2 ay sonrasında 55 olmuş sayıları. O zihne tesir eden şey *bağımsızlık ve özgürlük söylemleridir*. Bu önemli. Televizyonlardaki Mehmet amcanın görüntüleri benim yaşımdaykileri etkiliyor. “Eyvah geliyor. Ölüm geliyor.” diyor. Fakat genç adam bundan o kadar etkilenmiyor. Hemen zaplıyor. O hâlde bizim bu insanlara bir zihinsel devrim ve dönüşüm yaratmamız lazım.

Üniversite: Her Tür Devrim ve Değişimin Ana Rahmi

Üniversiteye gidiyoruz, üniversiteli üniversitenin ne olduğunun farkında değil. “Biz buraya geleceğiz, Ticaret Üniversitesinde okuyacağız, hukuku bitireceğiz, avukat, hâkimsavcı olacağız.” diye düşünüyor. Peki, sadece bunu verirse, bu üniversite olur mu, söyler misiniz? Öncelikle üniversitenin ne olduğunu üniversite hocalarının anlatması lazım. Dersi verip kaçmakla olmaz. “Dünyadaki her türlü devrim ve değişimin ana rahmi üniversitedir. Üniversal zihin devrim ve değişimi üniversitede alır. Bunun öncüllerini lisede alır. Üniversiteye geldi mi 68 Kuşağı olur. İşte o zaman hayat güzel olur.” demesi lazım. Bu ne bu? Derse gir, sınava gir, mezun ol. Burada bir insanlık retoriği var mı, söyler misiniz?

68 Kuşağı olmasaydı bugün burada beni dinliyor olamazdınız. Üniversitede de ders dinliyor olamazdınız. 68 Kuşağı birçok yanlışına rağmen adam gibi adamların bize bıraktığı mirastır. Komünistyle, solcusuyla, sağcıyla, İslamcıyla... Nerede şimdi? 68 Kuşağı'nın izleri var mı içinizde? Var mı aranızda? Yok. Niye yok? O kuşağı taşıması gerekenler taşımadılar. Üniversiteyi üniversite olmaktan çıkardılar. Soru sorulan bir yer olmaktan çıkardılar.

Hangi hocanızın kapısını çalmadan içeri girebiliyorsunuz üniversitede söyler misiniz? Hepiniz üniversitelisiniz. Hangi hocanızın kapısı açık? Hatemi Hoca, Yücel Oğurlu, Ahmet Ulvi, Nagehan Hocanızdan başka? Özel üniversitelerde hocaların kapıları yok zaten. Çünkü dersi veren kaçıyor, orada oturan kimse az. Devlet üniversitelerinde de Hatemi Hoca gibi birkaç nesli tükenmiş kelaynak kuşları var. Kapısı açık, okuldayken gidiyorsunuz, sizi yemeğe götürüyor falan. Ötekiler ne yapıyor? Ne veriyor? Hukuktan başka —onu da vermiyorlar aslında ama— ne veriyorlar? Orada sadece teknik anlamda kanun bilgisi veriyorlar size. Soru sormayı, mukayese yapmayı öğretmiyorlar. Mukayeseli hukuku anlatıyorlar mı? Şu hukuksal düşünce yapısının İslam Hukuku'ndaki veya başka hukuklardaki yerini anlatıyorlar mı? Tövbe billah anlatmıyorlar. Anlatsalar izlerini sizlerde göreceğiz. Görmüyoruz. Size temel okumalar yaptırıyor-

lar mı? Hayır. Aksine okursanız başka taraflara saparsınız diye de engellemeye çalışıyor birçoğu. Hele de liselerde. Böyle bir şey olabilir mi?

Kim peki bunlar? Bunlarda bizim insanlarımız. Gökten zembille inmediler. Sibiryadan, oradan buradan düşmediler. Bizim aramızdan çıkan insanlar gittikleri yerlerde kendilerinden sonra gelenlere bunu reva görüyorlar. Tek düşünceleri ders ücretinin üç kuruş daha artmasıdır. Olay bundan ibaret.

Peki, bunu siz tespit etmiyorsunuz. Veya etmeli değil misiniz? Buna karşı çıkmalı değil misiniz? Her şeyin böyle ip gibi düzenli ve intizamlı olmasını mı istiyorsunuz? O düzen ve intizamı muhafaza etmek isteyenlerin sizi bir kalıba soktuğunu görmüyor musunuz?

Çok ilginç. Fatih Üniversitesi'nin liderlik eğitim dersine beni konuşmacı olarak çağırdılar. Buradan kimse var mıydı orada? O konuşmayı takip eden var mı? Orada çocuğun bir tanesi bir çıkış yaptı orayı dinlediniz mi? Ben orada bunları anlattım. Şehir Üniversitesinden bir tanesi kalktı ve kendini tanıttı. Sonrasında da “Siz aydınları bir kalıptan çıkardınız, başka bir kalıba soktunuz.” dedi. Yani küçücük bir kalıp var orada ve ben atmosfer kalıbına sokmuşum onları. Düşünebiliyor musunuz zihni? Bu zihin ne yapar? Ne olur bu zihinden? Özgürlüğün bir kalıp olduğunu düşünüyor. Eğer özgürlük bir kalıpsa ortada insan kalmaz ki. Özgürlük bir kalıp değil. “Arkadaşlar, aranızda Hitler'i okuyan var mı?” diye soruyorum. İki kişi parmak kaldırıyor. *Kavgam*'i okuyan iki kişi var. Lenin'in *Ne Yapmalı*'sini okuyan var mı? Hiç kimse de ses yok. *Kara Gömlekliler İhtilal*'ni okuyan yok. Stalin'in *Örgüt Üzerine*'sini okuyan var mı? Yok. *Savaş Üzerine*'yi okuyan var mı? Yok. Bir sürü kitap soruyorum, hepsine yok, yok, yok... “Kur'an okuyan var mı?” desem herkes hafız olduğunu söyleyecek onun da anlamını bilen yok. Bu gençlik zaten kalıp içerisinde. Bilgidir kalıbı kıran. Bilgi olmayınca kalıp da kırılmıyor. Kendisini orada muhafaza ediyor. Kendisine açılım yapan söylemi de başka kalıp olarak algılıyor.

Oraya gelenlere “İçinizde lider olmak isteye var mı?” diye sordum. 5-6 kişi parmak kaldırdı. Lider olunur mu? Öyle çakma lider olunur mu? Lider doğulur. Lider olarak doğar-

sınız. Yoksa herkes lider olur dünyada. Millet birbirini yer. Kan gövdeyi götürür. Lider doğulur. Lider olarak doğan kendini, yeteneklerini geliştirir.

Bu NPL'ciler midir nedir? Ne zıkkım o? NLP'ciler, kişisel gelişim soytarıları herkesi lider yapmaya çalışıyor. Aslında anlattıkları şey yönetim bilimi, liderlik değil. "İnsanları nasıl yönetirsiniz?" diyorlar. Ticari şirketler nasıl yönetilirse, insanları da öyle yönetiyorlar. Bunu veriyorlar ve buna liderlik eğitimi diyorlar. Bakın, liderlik eğitimi adı altında size bunları veriyorlar. Bunlar yönetim bilimidir. Liderlik bilimi değil ki. Eğer liderlik öğrenmek istiyorsanız dünya liderlerini okuyacaksınız. Avrupa'da bir insan *Kavgam*'ı okumadan aydın olamaz. Bırakın lideri, aydın olamaz. İtalya'da Mussolini'yi bilmeyen aydın olamaz. Eğer hukukçuysa Cicero'yu bilecek. Bunlar liderler. Bunları bilmeyeceksiniz, birilerinin kişisel gelişim safsatalarıyla lider olmaya çalışacaksınız. Yönetici bile olamazsınız. Kendine tapmayı öğreten bir bilgi hamulesine bilim falan denmez. O kendine tapmayı öğretiyor. "Kendine güven, içindeki bilmem neyi şahlandır." falan diyor. Fakat biliyorum ki, benden sonraki birçok konuşmacı onlara liderlik eğitimi anlattı. Orada söylemeyi unuttum "Bülent Akyürek gelsin sizlere acayip bir ders çaksın." demeyi.

Kısaca demem o ki, farkında olmazsak onurumuz olmaz. Bağımsız düşünmenin yolu soru sormaktır ve soru soranlarla beraber olmaktır. Sorulara cevap arayanlarla beraber olmaktır. Uydum kalabalığa diyenlerden hiçbir numara olmaz. Kalabalıkları bir yere götürmek isteyen insanlardır onur kazanan. Tarihi kim yazar? Tarihi kim yapıyor? Bunun mücadelesini verenler yapıyor. Tarihin tekerrür etmesini istemeyenler tarih yazıyor. İsteyenler veya bunun içerisinde kaybolanlar tarih falan yazmıyor. Farkındalık, insanlık onuru da böyle bir şey.

Hepimizin Bir Şehidi Olsun

Mutlaka gelecek kuşaklara bırakacak bir öncünüz/öncülünüz olsun. *Hepinizin bir şehidi olsun.* Hepinizin bir şehidi olsun. Her an bir şey yaptığınızda sizi engelleyecek, düzeltecek, yaşantısından, sözlerinden, davranışla-

rından bir şeyler aldığınız, tarih içerisinde yaşamış bir şehidiniz olsun. Yakın tarihten veya uzak tarihten ama bir şehidiniz olsun. O makam sizi yönlendirsin. Bakın o zaman dünyanın şekli nasıl değişir. Dünyanızın şekli nasıl değişir.

Hepinizin bir şehidi olsun. En az bir şehidi olsun. Çünkü en yüksek makamın bizi hizaya çektiği bir yer vardır. O yeri yakalamak, o örnekliliği yakalamaktan geçer. Allah niye kavramsal anlamda şehitliği tanıklıkla beraber ifade ediyor? Şehitlik çağına tanık olan insanın makamıdır. Peki, bir üniversal zihin çağına nasıl tanık olacak, söyler misiniz? Çağın sorunlarını düşünmeden ve onlara çözüm aramadan çağının tanıklığı nasıl olabilir? Çağına tanık olmayan insan kendini nasıl feda edebilir? Hangi özveriyi ortaya koyabilir?

Üniversite gençliği bunları düşündüğü zaman her türlü devrim ve değişimin ana rahminde yaşamadığı bir üniversiteli olur. Aksi halde "uydum kalabalığa" diyen sıradan insan haline gelir. Üniversite bu değil. Üniversal eğitim bu değil. Üniversal zihin bu değil. Müslüman hiç değil. Eğer "Müslümanım!" diyorsanız sabiteleriniz olacak. Sabitelerinize uygun kabul ettiğiniz şehitleriniz olacak ve siz bir yere bakarak hizaya geleceksiniz her zaman. Yanlış yaparken, kötü yaparken, birileri size veya başkalarına kötülük yaparken o makamdaki insanların örneklilikleri sizin aklınıza gelecek ve o ne yaptıysa benzerini yapmak gibi bir sorumluluk duyacaksınız. Aksi hâlde örnekleri, öncüleri ve öncülleri olmayan insanların yaşamaya hakkı yoktur. Hele onurlu yaşamaya hiç hakları yoktur. Onurlu yaşam öncü ve öncüllerle beraber olur. Tek başına bu hayat yaşanmıyor. Tek başına bu hayat düşünülemez. Toplumsal sorumluluğumuzu mutlaka yerine getirmeliyiz. Çağın yaşamadan, onun sorunlarına ilgi duymadan çağdaş olunamaz. Çağdaş olmayan insanda zaten bugünü de yaşamıyordur. O, tarihte yaşıyordur.

Teşekkür ediyorum. Hayırlı akşamlar.